

BÖRTÖN A HIMNUSZÉRT? ADALÉKOK A MASARYKI CSEHSZLOVÁKIA ILLIBERÁLIS OLDALÁHOZ

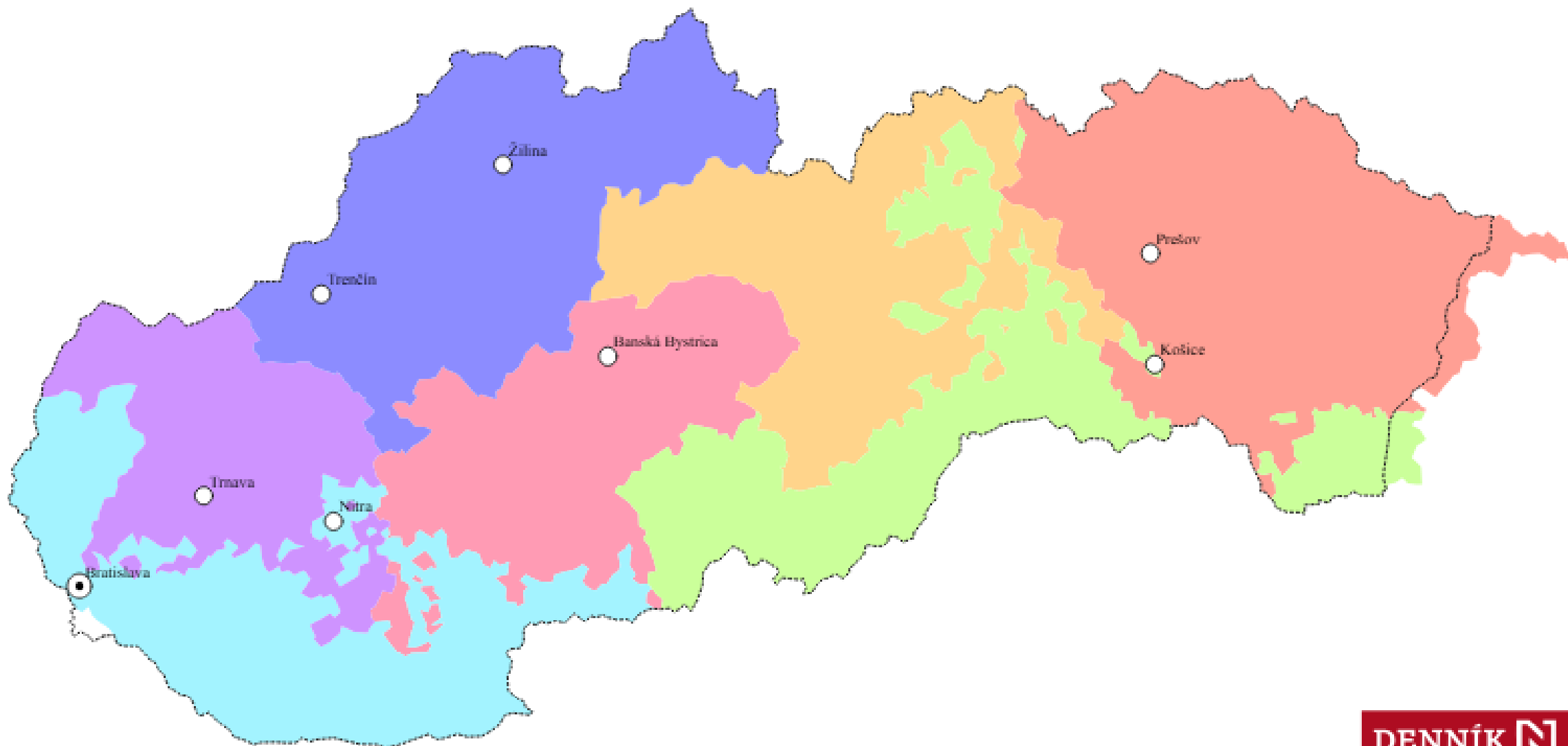
TTE, Budapest, 2025. október 4.

- ▶ „A kapocs, amely bennünket Csehszlovákiához fűz, a demokrácia. Ha ez a kapocs elszakadna, ha Csehszlovákiában is áttörné a nyugati demokrácia gátjait a fasiszta ár, olyan idegenné válna lábunk alatt a csehszlovák talaj, mint amilyen idegen számunkra a mai magyar föld, ahol a fehér ellenforradalom zászlaját lengeti a föld.” (Csehszlovákiai Népszava)
- ▶ „kétségtelen hát, hogy a demokrácia az egyik értékes élménye lett a csehszlovákiai magyarságnak...” (Borsody István)

AMIT CSEHSZLOVÁKIA A MAGYAROKNAK ADOTT 1.: DEMOKRATIKUS POLITIKAI RENDSZER

XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI.

DENNÍK

VÁLASZTÁSI KERÜLETEK SZLOVÁKIÁBAN

- ▶ „A csehek egységesebb, kiegyensúlyozottabb nemzet, mint a magyar. Van erős gerincük: kispolgári középosztályuk. A cseh átlagtípus a kényelmes és elégedetlen kispolgár, aki azonban ötletes, praktikus, kitartó és kritizáló. A csehek egy képlet, a magyarok két külön képlet. A cseh egységes nemzet, a magyar pedig két részre tagolt: proletár magyarságra és úri magyarságra. Két külön világ ez, messze egymástól. A proletár magyarság sokkal nyomorultabb és elmaradottabb, mint a cseh nép, az úri magyarság viszont műveltebb, ruganyosabb és európaibb, mint a cseh felső réteg.” (Czuczor László)
- ▶ A nagyszámú cseh kispolgár szokásaiban nincs különbség: a miniszteri tanácstól az utolsó suszterig egyforma a stílusuk, a család szeret a konyhában élni, a cselédek családtagnak tekintik magukat, ebéd után pedig leülnek a kastély asztalához, hogy máriást játsszanak – ami magyar viszonylatban elképzelhetetlen.” (Szvatkó Pál)

AMIT CSEHSZLOVÁKIA A MAGYAROKNAK ADOTT 2.: TÁRSADALMI EGYENLŐSÉG

► „a saját nemzete életében a lehetőségek határáig élő valósággá tette meg a demokrácia és a szociális igazságosság uralmát.... a kisebbségekkel szemben az államfő legszebb humanista ígérei és jószándéka dacára még mindig nem a demokrácia, hanem a többségi nemzet politikai, gazdasági, kulturális és társadalmi imperializmusa érvényesül a maga egész terjedelmében és könyörtelen következetességében.” (Darvas János)

A SZELEKTÍV DEMOKRÁCIA

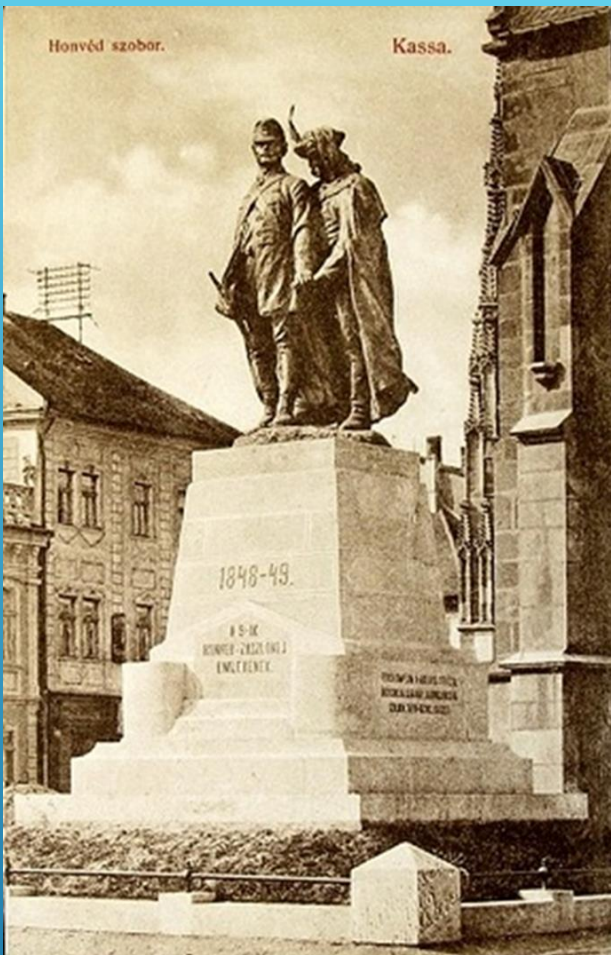
- ▶ 1918. október 28-án ért véget az elnyomott nemzet évszázadok óta tartó küzdelme az idegen hatalom és az ellenséges idegen dinasztia ellen. Ezen a dicsőséges és történelmi napon végérvényesen lehullottak a rabszolgaság és a nemzeti elnyomás bilincsei, és az egész világ előtt kikiáltották a nemzeti szabadságot. *(részlet az ünnepekről és emléknapokról szóló törvény indoklásából)*
- ▶ „Elnökünk élete méltó arra, hogy a művelt emberiség iskoláiban előadás tárgya legyen, mint példa és követendő minta. Egykor még elnyomott dolgozó nép sorai közül emelkedett ki, s lett az állam alapítója és annak feje. Politikai tanítója, erkölcsi megújítója és szellemi vezére volt nemzetének. Egyike volt azoknak a férfiaknak, akik a világháborúnak programot és célt adtak. Mindenütt érvényesült és győzött mély erkölcsi őszinteségével, páratlan szorgalmával, egyetemes műveltségével, az elnyomott népek és emberek felszabadítása iránti szenvedélyes vágyával, valamint az emberiség és a demokrácia küldetésébe és győzelmébe vetett rendíthetetlen hitével. A szabadságért folytatott harc vezéralakja volt, majd a szabad állam megválasztott vezetőjévé vált. Elnökünk ugyanakkor az új világ egyik szellemi társalkotója is.... *(részlet a Lex Masaryk indoklásából)*

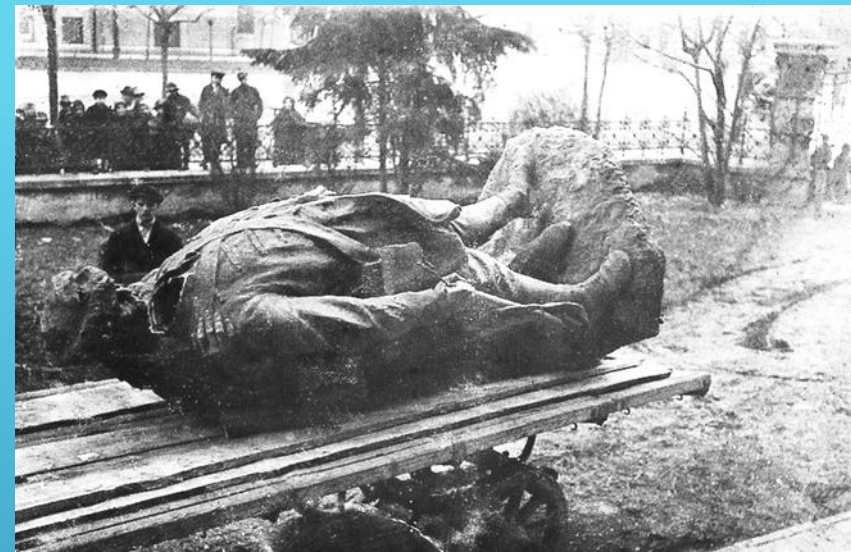
AZ EMLÉKEZETPOLITIKA A NEMZETÁLLAM-ÉPÍTÉS SZOLGÁLATBAN

- ▶ „Ünnepelte a hivatalos világ, — de nem a nép. Méltatták cseh és német nyelven a 'szabadság ünnepének' jelentőségét, de magyarul egy árva szót se szólt senki. Ennek csak az lehet az oka, hogy ők maguk is érzik, hogy a magyaroknak nem szól ez a szabadság, vagy pedig nem tudják, hogy Rozsnyó magyar lakosság is van, úgy 80%-ban, s ha elég művelt is ahhoz, hogy németül értsen, de azért elvárná, hogy nyelvi jogait tiszteletben tartsák. Mintha csak megsejtette volna a polgárság, hogy rá ott nincs szükség, s egyszerűen távol maradt az ünnepélytől.” (Sajó Vidék, 1926)
- ▶ A csehek valóban jogos büszkeséggel tekinthetnek vissza azokra az eseményekre, amelyek tíz évvel ezelőtt Prágában és az antant hadseregeknek különböző frontjain lefolytak, mert azok nemzeti függetlenségük kivívását készítették elő és azok a szlovákok is, akik a világháború előtt és alatt férfias bátorsággal szállottak síkra nemzetük jogaiért, ugyancsak joggal ünnepelhetnek, de a magyar nép önmagát gúnyolná ki és csúfolná meg, ha örömtüzeket gyújtana azoknak a napoknak emlékére, amelyek nemzetüknek Mohi, Mohácsi és Világos után legnagyobb katasztrófáját idézték elő.” (Flachbart Ernő)

A MAGYAROK ÉS A CSEHSZLOVÁK ÜNNEPEK

- ▶ köztéri szobrok
- ▶ március 15. és augusztus 20.
- ▶ Himnuszperek (a magyar himnusz éneklése nem más, mint „a történelmi Magyarország egyes részeinek újraegyesítésére irányuló vágy kifejezése, lázítás a Csehszlovák Köztársaság alkotmányos egysége ellen és ellenséges megnyilvánulás államunk keletkezésével szemben”).

A MAGYAR ÜNNEPEK ÉS A CSEHSZLOVÁK ÁLLAM

- ▶ a demokrácia teljessé tételének az állam a széteséstől való félelem az egyik legfőbb gátja
- ▶ patriarchális viszony: a mi államunk, mi vagyunk jogosultak dönteni (a szlovákokkal szemben is)
- ▶ liberális de nem konszenzusos demokrácia
- ▶ nacionalista demokrácia („emberarcú nacionalizmus”), amely a saját nemzetének többet, mint másoknak – szelektív demokrácia

KONKLÚZIÓ